

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03855/2011-ERU

V Jihlavě dne 10. října 2012

Číslo jednací: 03855-11/2011-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-03855/2011-ERU zahájeném dne 25. dubna 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost GRIFMONT CZ s.r.o., IČ: 26012120, se sídlem Budovatelů 917, 537 01 Chrudim II, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost GRIFMONT CZ s.r.o., IČ: 26012120, se sídlem Budovatelů 917, 537 01 Chrudim II, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 12. dubna 2011 při rekonstrukci bytového domu č. p. 1082 v ulici J. J. Fučíka, Lomnice nad Popelkou, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zateplovací práce na plášti budovy takovým způsobem, při kterém za pomoci strojní mechanizace poškodil nízkotlakou plynovodní přípojku PE dimenze DN 110, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti GRIFMONT CZ s.r.o., IČ: 26012120, se sídlem Budovatelů 917, 537 01 Chrudim II, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 04812.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti GRIFMONT CZ s.r.o., IČ: 26012120, se sídlem Budovatelů 917, 537 01 Chrudim II, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 048121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 25. dubna 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností GRIFMONT CZ s.r.o., IČ: 26012120, se sídlem Budovatelů 917, 537 01 Chrudim II (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 12. dubna 2011 při rekonstrukci bytového domu č. p. 1082, v ulici J. J. Fučíka, Lomnice nad Popelkou, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zateplovací práce na plášti budovy takovým způsobem, při kterém za pomoci strojní mechanizace poškodil nízkotlakou plynovodní přípojku PE d 110, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 17. června 2011, podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena Státní energetickou inspekcí, územní inspektorát pro Liberecký kraj, na základě pověření č. j. [REDAKCE] ze dne 13. června 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Při zahájení kontroly byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 12. dubna 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zateplovací práce na plášti budovy v přímé souvislosti s rekonstrukcí bytového domu č. p. 1082 v ulici J. J. Fučíka, Lomnice nad Popelkou. Při provádění zateplovacích prací při montáži zakládací lišty v soklové části domu došlo za pomoci strojní mechanizace (vrtačka) k navrtání přívodního svislého plynového potrubí a tím došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE d 110 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 13 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 min.) dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 15. dubna 2011. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 16 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození nízkotlakého plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, jehož pracovník po příjezdu k místu poškození zajistil únik plynu a z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 12. dubna 2011 (potvrzený Protokolem o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 15. dubna 2011).

Účastník řízení zajistil objednávku na opravu přípojky zemního plynu, aktivně spolupracoval při její opravě a vzniklou škodu uhradil.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu Státní energetické inspekce a jsou uvedeny v protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 28. června 2011, se kterým byl zplnomocněný zástupce účastníka řízení pan [REDAKCE] prokazatelně dne 12. července 2011 seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Součástí kontrolního protokolu je řádné poučení o možnosti podat námitky ke zjištěným skutečnostem v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Dne 18. srpna 2011 nabyl účinnosti zákon č. 211/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kterým působnost Státní energetické inspekce v oblasti výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem přešla na Úřad.

Kontrolní spis Státní energetické inspekce pak byl v souladu s tímto zákonem následně předán Úřadu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení v prvním stupni

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 03855-3/2011-ERU dne 25. dubna 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Účastník řízení tohoto práva využil a zaslal dne 26. dubna 2012 vyjádření k zahájenému správnímu řízení, které bylo na Úřad doručeno téhož dne pod č. j. 03855-4/2011-ERÚ. Ve svém vyjádření účastník řízení vysvětluje okolnosti, za kterých k navrtání plynové přípojky došlo a potvrzuje, že způsobená porucha byla okamžitě oznámena na RWE Distribuční služby, s.r.o. s příloženou žádostí o uvedení do původního stavu včetně provedení veškerých opatření s následným uvedením do provozu ještě téhož dne. Dále účastník řízení ve svém vyjádření zdůrazňuje skutečnost, že nedošlo k žádným škodám ani k újmě na zdraví. Účastník řízení dále uvádí, že na revitalizační práce byl zpracován projekt, ale sítě nebyly vytyčeny a dále vysvětluje, že investor nebyl schopen přesně určit, kudy potrubí vede. V závěru svého vyjádření vysvětluje, že tato nehoda se účastníkovi řízení stala poprvé po 17 letech působení společnosti na trhu, čímž však nezpochybnuje odpovědnost za spáchání správního deliktu. S ohledem na dosavadní bezúhonnost společnosti v dané oblasti žádá ve svém vyjádření o mírný a shovívavý přístup.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení vyjádřil k podkladům řízení, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Rozhodnutí v prvním stupni

Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Rozhodnutím č. j. 03855-5/2011-ERU ze dne 15. května 2012 Úřad uznal účastníka vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, kterého se dopustil porušením zákazu zakotveného v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a uložil za porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona pokutu ve výši 40 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

VI. Řízení o rozkladu

Proti rozhodnutí Úřadu podal účastník řízení dne 5. června 2012 rozklad (označený jako „odvolání proti výši uložené pokuty“), doručený na adresu Úřadu dne 29. května 2012, v němž uvedl, že vzhledem k současné situaci v oblasti zateplování domů po zastavení programu Zelená úsporám by pro něj mohla být uložená pokuta likvidační. V této souvislosti uvedl, že jeho hospodářský výsledek za 1. čtvrtletí roku 2012 činí [REDAKCE] Kč. Účastník řízení dále uvedl, že za způsobenou škodu zaplatil provozovateli plynárenského zařízení [REDAKCE] Kč. Na základě těchto skutečností žádá Úřad o snížení pokuty.

Odvolací orgán v rozhodnutí ze dne 4. září 2012, č. j. 03855-9/2011-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 7. září 2012, konstatoval, že odvolání účastníka bylo podáno včas a splňovalo předepsané náležitosti.

Účastník řízení v podaném rozkladu napadá výši uložené pokuty. Z tohoto hlediska shledal druhoinstanční orgán rozhodnutí nepřezkoumatelné. Dle vyjádření druhoinstančního orgánu předně prvoinstanční orgán řádně neodůvodnil výši sankce, která byla účastníkovi řízení uložena, resp. nevyjádřil, jakými úvahami se při ukládání konkrétní výše sankce řídil.

Jednou z podmínek přezkoumatelnosti ukládané sankce je mj. srozumitelné odůvodnění výše pokuty zvolené ze zákonného rozmezí. V rozhodnutí prvního stupně sice správní orgán obecně uvedl, jaké skutečnosti při ukládání sankce zohlednil, avšak takové odůvodnění není možné považovat za dostatečné. Z ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona vyplývá, že při stanovení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. Uvedená hlediska pro uložení výše pokuty jsou vymezena demonstrativně, tj. správní orgán může zohlednit i jiná hlediska. Vždy je však povinen své úvahy obsáhnout do textu odůvodnění rozhodnutí v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, podle něhož v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

V napadeném rozhodnutí prvostupňový orgán uvedl, že při stanovení výše pokuty posuzoval závažnost porušení energetického zákona, důležitost plynárenského zařízení a jeho přenosovou kapacitu, okolnosti, za nichž došlo k zásahu do plynárenského zařízení a k rozsahu jeho poškození či ke skutečnosti, že práce v ochranném pásmu byly prováděny

bez souhlasu vlastníka plynárenského zařízení, nicméně konkrétní a přezkoumatelné závěry vyplývající ze svých úvah do odůvodnění rozhodnutí neobsáhl. Jednotlivé úvahy, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné. Jedinými konkrétními kritérii určení výše pokuty, která prvostupňový orgán v rozhodnutí uvedl, byla okolnost (zjevně polehčující), že nedošlo k ohrožení zdraví či života a že se jedná o první porušení energetického zákona ze strany účastníka řízení ve věcné příslušnosti Energetického regulačního úřadu. Dále je v odůvodnění uveden počet dotčených odběratelů, aniž by však dále uvedená skutečnost byla hodnocena z hlediska závažnosti následků spáchání správního deliktu.

Z výše uvedených důvodů v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu druhostupňový orgán napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k novému projednání a stanovil, že prvostupňový orgán při rozhodování odůvodní výši ukládané pokuty i s ohledem na skutečnost, zda ukládaná pokuta není pro účastníka řízení likvidační a dále se vypořádá s námitkami účastníka řízení týkajícími se okolností poškození plynárenského zařízení a to jak z hlediska odpovědnosti účastníka za správní delikt, tak případně z hlediska stanovení výše pokuty.

VII. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení prováděl dne 12. dubna 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zateplovací práce na plášti budovy v přímé souvislosti s rekonstrukcí bytového domu č. p. 1082 v ulici J. J. Fučíka, Lomnice nad Popelkou. Při provádění zateplovacích prací při montáži zakládací lišty v soklové části domu došlo za pomoci strojní mechanizace (vrtačka) k navrtání přívodního svislého plynového potrubí a tím došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE dimenze DN 110 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 13 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 min.) dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 15. dubna 2011. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 16 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození nízkotlakého plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, jehož pracovník po příjezdu k místu poškození zajistil únik plynu a z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 12. dubna 2011 (potvrzený Protokolem o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 15. dubna 2011).

Účastník řízení zajistil objednávku na opravu přípojky zemního plynu, aktivně spolupracoval při její opravě a vzniklou škodu uhradil ve výši ████████ Kč.

VII. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

Tento kategorický zákaz je legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl dne 12. dubna 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zateplovací práce na plášti budovy v přímé souvislosti s rekonstrukcí bytového domu, při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE d 110.

Správní orgán se při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní výkopové práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 13 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 180 minut). Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 12. dubna 2011 při rekonstrukci bytového domu č. p. 1082, v ulici J. J. Fučíka, Lomnice nad Popelkou, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zateplovací práce na plášti budovy takovým způsobem, při kterém za pomoci strojní mechanizace poškodila nízkotlakou plynovodní přípojku PE d 110, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

IX. Uložení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 25. dubna 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevyložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakového plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Vzhledem k tomu, že účastník řízení při provádění zateplovacích prací postupoval standardním způsobem (při kterém však v důsledku nedostatečné opatrnosti došlo k poškození nízkotlaké přípojky PE d 110), správní orgán nezohlednil způsob spáchání správního deliktu jako polehčující, ani jako přitěžující okolnost.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k dalším následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil svistou část nízkotlaké přípojky PE d 110 a v důsledku tohoto poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 13 m³, přičemž došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 16 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 180 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo z jeho strany bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlídnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních

a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rozkladu ze dne 28. května 2012 uvedl, že za 1. čtvrtletí roku 2012 činí jeho hospodářský výsledek ██████████ Kč. Z výkazu zisků a ztrát účastníka řízení uveřejněné ve sbírce listin obchodního rejstříku nicméně vyplývá, že v roce 2010 dosáhl účastník řízení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 108 056 000 Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši 25 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 199 000 Kč. Dále z výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v roce 2011 dosáhl účastník řízení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 155 884 000 Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši 14 894 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 15 594 000 Kč. S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy účastníka řízení jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Účastník řízení pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 10 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly